

دانشگاه آزاد اسلامی-واحد رشت

دانشکده تحصیلات تکمیلی - گروه مدیریت دولتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

رشته: مدیریت دولتی

تاثیر سرمایه گذاری سرمایه انسانی بر عملکرد اداره کل بنادر و دریانوردی

استان گیلان

استاد راهنما:

دکتر بیژن شفیعی

استاد مشاور:

دکتر بدری عباسی

استاد مشاور:

رضا حکیمی

زمستان ۱۳۹۱

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

چکیده

در عصر فرا رقابتی سازمان‌ها با محیطی روبرو هستند که مشخصه آن افزایش پیچیدگی، جهانی شدن و پویایی است. به طور گسترده‌ای تایید شده است که ارزشی که منجر به پویایی می‌شود در نتیجه بهبود مستمر عملکرد سازمان بدست می‌آید. بهبود عملکرد سازمانی یکی از اقدامات اساسی در مسیر توسعه اقتصادی کشورها محسوب می‌شوند.

روش تحقیق از نوع توصیفی و همبستگی است و نوع تحقیق میدانی و ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه است. در تحقیق حاضر جامعه آماری اداره کل بنادر و دریانوردی استان گیلان (شهرستان بندرانزلی) با تعداد ۴۵۶ نفر است. حجم نمونه با استفاده از جدول مورگان ۲۱۰ نفر تعیین گردید که تعداد ۲۳۰ پرسشنامه با استفاده از روش نمونه‌برداری غیر احتمالی هدفدار قضاوتی توزیع شد و در نهایت تعداد ۲۱۲ پرسشنامه تکمیل شده از کارکنان جمع‌آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که بین دو متغیر سرمایه‌گذاری انسانی و عملکرد سازمانی در سطح ۹۵ درصد رابطه معنی‌داری وجود دارد و همچنین بین مولفه‌های سرمایه انسانی با اثربخشی سرمایه انسانی در سطح ۹۵ درصد رابطه معنی‌داری وجود دارد و شدت این ارتباط در مولفه دانش بیش‌ترین و در مولفه آموزش کم‌ترین می‌باشد و ما بین اثربخشی سرمایه انسانی با عملکردهای مالی و غیر مالی در سطح ۹۵ درصد رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فهرست مطالب

موضوع..... صفحه

چکیده..... ۱

فصل اول: کلیات تحقیق

۱-۱) مقدمه..... ۳

۲-۱) بیان مساله..... ۴

۳-۱) اهمیت و ضرورت تحقیق..... ۵

۴-۱) اهداف تحقیق..... ۶

۵-۱) چارچوب نظری..... ۶

۶-۱) فرضیه‌های تحقیق..... ۷

۷-۱) تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرها..... ۸

۱-۷-۱) سرمایه انسانی..... ۸

۲-۷-۱) عملکرد سازمانی..... ۸

۸-۱) قلمرو تحقیق..... ۱۰

فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق

۱-۲) سرمایه انسانی..... ۱۳

۱-۱-۲) مقدمه..... ۱۳

- ۲-۱-۲) تعاریف و مفاهیم سرمایه انسانی..... ۱۴
- ۲-۱-۳) تاریخچه سرمایه انسانی..... ۱۶
- ۲-۱-۴) نظریات مرتبط با سرمایه انسانی..... ۱۷
- ۲-۱-۵) عناصر سرمایه انسانی..... ۱۹
- ۲-۱-۶) مدیریت سرمایه انسانی شخصی..... ۲۵
- ۲-۱-۷) انواع سرمایه انسانی از دیدگاه استراتژیک..... ۳۱
- ۲-۱-۸) توسعه سرمایه انسانی..... ۳۴
- ۲-۱-۹) آموزش سرمایه انسانی..... ۳۷
- ۲-۱-۱۰) ویژگی‌های سرمایه انسانی..... ۳۸
- ۲-۲) عملکرد سازمانی..... ۴۳
- ۲-۲-۱) مقدمه..... ۴۳
- ۲-۲-۲) تعاریف و مفاهیم عملکرد سازمانی..... ۴۳
- ۲-۲-۳) عوامل موثر بر عملکرد سازمانی..... ۴۴
- ۲-۲-۴) مدیریت عملکرد..... ۴۸
- ۲-۲-۵) اجزای اصلی و مراحل اجرای مدیریت عملکرد..... ۴۹
- ۲-۲-۶) ارزیابی عملکرد..... ۵۰
- ۲-۲-۷) اهداف ارزیابی عملکرد..... ۵۱
- ۲-۲-۸) انواع ارزیابی عملکرد..... ۵۲
- ۲-۲-۹) سیستم‌های ارزیابی عملکرد سنتی و مدرن..... ۵۳

۵۵.....۱۰-۲-۲) شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد.....

۵۸.....۳-۲) پیشینه تحقیق.....

۵۸.....۱-۳-۲) پیشینه مطالعاتی در ایران.....

۶۰.....۲-۳-۲) پیشینه مطالعاتی در خارج.....

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

۶۵.....۱-۳) مقدمه.....

۶۶.....۲-۳) فرآیند اجرای تحقیق.....

۶۶.....۳-۳) روش تحقیق.....

۶۶.....۱-۳-۳) جامعه و نمونه آماری.....

۶۷.....۴-۳) روش‌ها و ابزار جمع‌آوری داده‌ها.....

۶۷.....۱-۴-۳) پرسش‌نامه عملکرد سازمانی.....

۶۷.....۲-۴-۳) پرسش‌نامه سرمایه‌گذاری سرمایه انسانی.....

۶۸.....۳-۴-۳) پرسش‌نامه اثربخشی سرمایه انسانی.....

۶۸.....۵-۳) روایی و پایایی ابزار اندازه‌گیری.....

۶۸.....۱-۵-۳) روایی.....

۶۹.....۲-۵-۳) پایایی.....

۷۰.....۶-۳) روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

۷۲.....۱-۴) مقدمه.....

- ۷۳..... (۲-۴) توصیف متغیرهای جمعیت شناختی پاسخ دهندگان.....
- ۷۳..... (۱-۲-۴) توصیف متغیر جنسیت پاسخ دهندگان
- ۷۴..... (۲-۲-۴) توصیف متغیر میزان تحصیلات پاسخ دهندگان.....
- ۷۵..... (۳-۲-۴) توصیف متغیر سابقه کار پاسخ دهندگان.....
- ۷۶..... (۴-۲-۴) توصیف متغیر سن پاسخ دهندگان.....
- ۷۷..... (۵-۲-۴) توصیف متغیر وضعیت تأهل پاسخ دهندگان.....
- ۷۸..... (۳-۴) توصیف متغیرهای تحقیق.....
- ۷۸..... (۱-۳-۴) توصیف متغیر عملکرد مالی.....
- ۷۹..... (۲-۳-۴) توصیف متغیر عملکرد غیر مالی.....
- ۸۰..... (۳-۳-۴) توصیف متغیر عملکرد سازمانی.....
- ۸۱..... (۴-۳-۴) توصیف متغیر آموزش.....
- ۸۲..... (۵-۳-۴) توصیف متغیر مهارت.....
- ۸۳..... (۶-۳-۴) توصیف متغیر دانش.....
- ۸۴..... (۷-۳-۴) توصیف متغیر تحصیلات.....
- ۸۵..... (۸-۳-۴) توصیف متغیر سرمایه انسانی.....
- ۸۶..... (۹-۳-۴) توصیف متغیر اثربخشی سرمایه انسانی.....
- ۸۷..... (۴-۴) آزمون فرضیه‌ها.....
- ۸۷..... (۱-۴-۴) فرضیه اصلی.....
- ۸۹..... (۲-۴-۴) فرضیه‌های فرعی.....

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۰۲ (۱-۵) مقدمه
۱۰۲ (۲-۵) نتایج آمار توصیفی
۱۰۲ (۱-۲-۵) توصیف پاسخ دهندگان
۱۰۲ (۲-۲-۵) توصیف متغیر سرمایه گذاری سرمایه انسانی
۱۰۳ (۳-۲-۵) توصیف متغیر عملکرد سازمانی
۱۰۳ (۴-۲-۵) توصیف متغیر اثربخشی سرمایه انسانی
۱۰۳ (۳-۵) نتایج آزمون فرضیه ها
۱۰۶ (۴-۵) پیشنهادات در راستای نتایج تحقیق
۱۰۷ (۵-۵) پیشنهاداتی برای محققین آینده
۱۰۸ (۶-۵) محدودیت های تحقیق
۱۰۹ فهرست منابع و مآخذ
۱۱۶ پیوست ها

فهرست جداول

صفحه	جداول
۲۱	جدول ۱-۲) مقایسه دو رویکرد ایستا و پویا سرمایه فکری.....
۲۴	جدول ۲-۲) سرمایه انسانی سازمان.....
۳۱	جدول ۳-۲) انواع سرمایه‌های انسانی.....
۵۴	جدول ۴-۲) تفاوت‌های عمده سیستم‌های سنتی و مدرن ارزیابی عملکرد.....
۵۶	جدول ۵-۲) شاخص‌های مرتبط با سرمایه انسانی از دیدگاه صاحب‌نظران.....
۷۰	جدول ۱-۳) آلفای کرانباخ.....
۷۳	جدول ۱-۴) توصیف متغیر جنسیت پاسخ دهندگان.....
۷۴	جدول ۲-۴) توصیف متغیر میزان تحصیلات پاسخ دهندگان.....
۷۵	جدول ۳-۴) توصیف متغیر سابقه خدمت پاسخ دهندگان.....
۷۶	جدول ۴-۴) توصیف متغیر سن پاسخ دهندگان.....
۷۷	جدول ۵-۴) توصیف متغیر وضعیت تأهل پاسخ دهندگان.....
۷۸	جدول ۶-۴) توصیف متغیر عملکرد مالی.....
۷۹	جدول ۷-۴) توصیف متغیر عملکرد غیر مالی.....
۸۰	جدول ۸-۴) توصیف متغیر عملکرد سازمانی.....
۸۱	جدول ۹-۴) توصیف متغیر آموزش.....
۸۲	جدول ۱۰-۴) توصیف متغیر مهارت.....

- جدول ۴- ۱۱) توصیف متغیر دانش..... ۸۳
- جدول ۴- ۱۲) توصیف متغیر تحصیلات..... ۸۴
- جدول ۴- ۱۳) توصیف متغیر سرمایه انسانی..... ۸۵
- جدول ۴- ۱۴) توصیف متغیر اثربخشی سرمایه انسانی..... ۸۶
- جدول ۴- ۱۵) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین سرمایه گذاری سرمایه انسانی سازمان و عملکرد سازمان..... ۸۷
- جدول ۴- ۱۶) خلاصه مدل رگرسیون بین سرمایه گذاری سرمایه انسانی سازمان و عملکرد سازمان..... ۸۷
- جدول ۴- ۱۷) ضرایب رگرسیون بین سرمایه گذاری سرمایه انسانی سازمان و عملکرد سازمان..... ۸۷
- جدول ۴- ۱۸) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین آموزش نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۸۹
- جدول ۴- ۱۹) خلاصه مدل رگرسیون بین آموزش نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۸۹
- جدول ۴- ۲۰) ضرایب رگرسیون بین آموزش نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۸۹
- جدول ۴- ۲۱) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین سطح تحصیلات نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۱
- جدول ۴- ۲۲) خلاصه مدل رگرسیون بین سطح تحصیلات نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۱
- جدول ۴- ۲۳) ضرایب رگرسیون بین سطح تحصیلات نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۱
- جدول ۴- ۲۴) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین دانش نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۳
- جدول ۴- ۲۵) خلاصه مدل رگرسیون بین دانش نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۳
- جدول ۴- ۲۶) ضرایب رگرسیون بین دانش نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۳
- جدول ۴- ۲۷) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین مهارت نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۵
- جدول ۴- ۲۸) خلاصه مدل رگرسیون بین مهارت نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۵
- جدول ۴- ۲۹) ضرایب رگرسیون بین مهارت نیروی انسانی و اثربخشی سرمایه انسانی..... ۹۵
- جدول ۴- ۳۰) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین اثربخشی سرمایه انسانی و عملکرد مالی..... ۹۷

- جدول ۴-۳۱) خلاصه مدل رگرسیون بین اثربخشی سرمایه انسانی و عملکرد مالی.....۹۷
- جدول ۴-۳۲) ضرایب رگرسیون بین اثربخشی سرمایه انسانی و عملکرد مالی.....۹۷
- جدول ۴-۳۰) جدول تحلیل واریانس رگرسیون بین اثربخشی سرمایه انسانی و عملکرد غیر مالی.....۹۹
- جدول ۴-۳۱) خلاصه مدل رگرسیون بین اثربخشی سرمایه انسانی و عملکرد غیر مالی.....۹۹
- جدول ۴-۳۲) ضرایب رگرسیون بین اثربخشی سرمایه انسانی و عملکرد غیر مالی.....۹۹

Archive of SID

فهرست اشکال و نمودارها

اشکال و نمودارها.....	صفحه
شکل (۱-۱) مدل تحقیق.....	۷
شکل (۱-۲) سرمایه انسانی مشتمل بر سرمایه عقلانی، اجتماعی و عاطفی.....	۲۶
شکل (۲-۲) روش‌های استفاده از سرمایه انسانی و فیزیکی.....	۳۹
شکل (۳-۲) الگویی از عملکرد سازمانی.....	۴۵
شکل (۴-۲) اجزای اصلی مدیریت عملکرد.....	۴۹
نمودار (۱-۴) نمودار دایره‌ای متغیر جنسیت پاسخ دهندگان.....	۷۳
نمودار (۲-۴) نمودار میله‌ای میزان تحصیلات پاسخ دهندگان.....	۷۴
نمودار (۳-۴) هیستوگرام متغیر سابقه کار پاسخ دهندگان.....	۷۵
نمودار (۴-۴) هیستوگرام متغیر سن پاسخ دهندگان.....	۷۶
نمودار (۵-۴) نمودار دایره‌ای وضعیت تأهل پاسخ دهندگان.....	۷۷
نمودار (۶-۴) هیستوگرام متغیر عملکرد مالی.....	۷۸
نمودار (۷-۴) هیستوگرام متغیر عملکرد غیر مالی.....	۷۹
نمودار (۸-۴) هیستوگرام متغیر عملکرد سازمانی.....	۸۰
نمودار (۹-۴) هیستوگرام متغیر آموزش.....	۸۱
نمودار (۱۰-۴) هیستوگرام متغیر مهارت.....	۸۲
نمودار (۱۱-۴) هیستوگرام متغیر دانش.....	۸۳

نمودار ۴-۱۲) هیستوگرام متغیر تحصیلات..... ۸۴

نمودار ۴-۱۳) هیستوگرام متغیر سرمایه انسانی..... ۸۵

نمودار ۴-۱۴) هیستوگرام متغیر اثربخشی سرمایه انسانی..... ۸۶

Archive of SID